

FRANCESC MARTÍNEZ SANCHIS *
 JOSÉ LUÍS GONZÁLEZ I MONTSERRAT JURADO *
 HUGO DOMÉNECH *

La premsa valenciana en la primera dècada del segle XXI

La premsa valenciana d'informació general en la primera dècada del segle XXI es caracteritza per l'aposta multimèdia dels grans diaris regionals, el domini del castellà com a llengua de comunicació i una forta expansió dels periòdics gratuïts impresos i els diaris digitals.

En les primeries del nou segle es manté el mateix model de premsa hegemònica que havia nascut en la Transició. La premsa actual continua tenint la província com a límit. No s'ha configurat cap periòdic que vertebré informativa i territorialment tot el País Valencià. No hi ha una premsa regional de forta implantació en tot el territori valencià: cada província té la seua pròpia premsa. La premsa regional està en mans de grans grups de comunicació estatals que mantenen les capçaleres històriques a les principals ciutats. A Alacant trobem els diaris *Información* (Prensa Ibérica) i *La Verdad* (Vocento), mentre que a Castelló el més important és *Mediterráneo* (Grup Zeta). I a València ho són *Las Provincias*

(Vocento) i *Levante-EMV* (Prensa Ibérica), que difonen el 90% de la seua tirada dins de la pròpia província.

Aquests diaris provincials en castellà mantenen l'hegemonia gràcies a la creació d'edicions locals i comarcals, una política iniciada el 1987 amb la fundació de l'edició de la Safor de *Levante-EMV*. Actualment en tenen més de trenta, d'edicions d'aquest tipus. Destaquen sobretot *Levante-EMV* i *Las Provincias*, amb vuit i sis edicions comarcals, respectivament, així com el diari *Información* amb sis edicions locals a les comarques d'Alacant. Cal afegir que en 2008 *Levante-EMV* i *Información* acaparen el 43,8% de l'audiència de premsa de pagament d'informació general al País Valencià. Tot i això, paradoxalment, l'única premsa que té una funció vertebradora de l'autonomia del territori valencià, alhora que el vincula a l'espai espanyol, és la de les edicions valencianes d'*El País*, *ABC* i *La Razón*.

Així mateix, es mantenen dos diaris co-

marcals emblemàtics nascuts en el franquisme (*Canfali* de la Marina i *Ciudad de Alcoi*, aquest últim també del Grup Zeta), que són hegemònics en les seues respectives comarques.

L'aposta multimèdia

Tot i això, aquests diaris han encetat una nova etapa fonamentada en la vocació multimèdia i la concentració de mitjans. És a dir, al voltant d'aquestes capçaleres històriques s'ha configurat una xarxa de mitjans de televisió, ràdio, internet i premsa especialitzada. Un exemple d'aquesta aposta multimèdia el tenim en el grup Prensa Ibérica, editor de *Levante-EMV* i *Información*. Aquest grup, a més de crear una versió digital en internet d'aquests dos diaris, ha ampliat el nombre de mitjans propis amb l'adquisició de la popular emissora de ràdio la 97.2 FM de València, la compra en 2005 del diari esportiu *Superdeporte*, la creació en 2003 del setmanari econòmic *El Boletín* (desaparegut en 2009) i l'adquisició en 2005 de dos llicències de TDT, les quals

M.J. MUÑOZ-PEIRATS
La periodista, que acaba de publicar un llibre sobre València, comenta la situació de la premsa i la falta d'interès dels ciutadans pel país valencià / 9-11

PRESENCIA
DOSSIER: Empíries
REPORTATGE: Dali i les revistes
ENTREVISTA: Maria Barbal
REPORTATGE: D'Auschwitz a l'Haia

Diuen que el 16
Març del 2008
Núm. 402 27 47
16033000000
www.elpunt.com

EL PUNT

PAÍS VALENCIÀ

SETMANARI INDEPENDENT, VALENCIÀ, COMARCAL I DEMOCRÀTIC

On és l'Obama valencià?

La derrota de l'esquerra palesa la necessitat d'un fort i imaginatiu impuls per a guanyar el PP

Zapatero vigilarà el procés de renovació d'un PSPV-PSOE, on encara impera la «vella política»

Esquerra Unida atribueix la pèrdua del diputat a la davallada general d'IU i no a la seua crisi interna

El Bloc tractarà de recuperar el seu perfil valencianista després d'un poc satisfactori viatge a l'esquerra

www.elpunt.com

El Punt

L'Expressió

MAJORIA INDEPENDENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

INFORMACIÓ I ANÀLISI

Cullera albergarà una seu de la Policia Autonòmica

Cullera notaria amb la seua nova seu de la Policia de Generalitat

El nou edifici de la Policia de Generalitat a Cullera serà a les portes de la ciutat. La Policia de Generalitat ha anunciat que el nou edifici de la Policia de Generalitat a Cullera serà a les portes de la ciutat. La Policia de Generalitat ha anunciat que el nou edifici de la Policia de Generalitat a Cullera serà a les portes de la ciutat.

Eleccions Generals

Zapatero guanya les eleccions

El PSOE guanya les eleccions i Zapatero esdevindrà el primer ministre de l'Estat. El PP obté 169 escons i el PSOE 222.

Resultats en Cullera

D'un total de 17.128 ciutadans en edat de votar, a Cullera el nombre total que es va acostar a les urnes el passat 9 de març a votar va ser de 12.318, obtenint una participació del 77,76%. Es van abstenir 3.800 persones donant un percentatge del 22,24% d'abstencions.

El PP va aconseguir 7.587 vots, el PSOE 4.844 vots i el Bloc 225 vots. Esquerra 59 vots. Bloc 127 vots.

El Cardenal Arquebisbe García Gascó col·loca la primera pedra de la Casa Abadia de la Parròquia de Sant Vicent Màrtir

Ja ho va prometre el passat mes de setembre en la benedicció de l'Església de Sant Vicent Màrtir i la seua paraula en va complir el passat 14 de febrer, ja que el Cardenal Arquebisbe de València Agustín García Gascó va acudir a donar amb aigua benedicció la primera pedra de la casa abadia de l'Església de Sant Vicent Màrtir de For de Cullera, donant les gràcies pel començament de les obres.

Esta nova casa és necessària per al bon funcionament d'esta parròquia ja que la feixa per a atendre als feligresos i moral és molt petita.

SECRETARI

www.culleraturismo.com

L'Expressió

han donat lloc a les televisions Informació TV i Levante TV. Aquesta fórmula empresarial, també seguida per Vocento, ha mantingut viva la premsa escrita en un món comunicatiu dominat per l'audiovisual i Internet. No obstant, la supervivència d'aquests grups multimèdia està ara amenaçada per la crisi econòmica.

La creació d'edicions comarcals i l'aposta multimèdia de la premsa regional és una resposta empresarial a la penetració dels mitjans de Madrid. Els primers diaris madrilenys en crear edicions regionals al País Valencià foren *El País* (1990) i *Diario 16* (1991), aquest últim hui desaparegut. Després els seguien *ABC*, *El Mundo* i *La Razón*. El resultat d'aquest procés és una forta penetració de la premsa central al territori valencià. Hi ha una colonització del sistema comunicatiu valencià. De fet, el consum global de premsa forana al País Valencià ha augmentat un 14,5% en el període 1992-2007. L'Estat de les autonomies es revela no com un factor de major autono-

mia informativa territorial, sinó d'integració i homogeneïtzació.

Per altra banda, a València continua encara sense consolidar-se un tercer diari de pagament. En el segle XX tancaren *Diario de València* (1980-1982), *Noticias al Día* (1982-1984), *Hoja de Valencia* (1991-1992), i en el XXI han tancat el *Diario de València* (dirigit per Jesús Carrascosa) i *Valencia Hui*.

Resistència de la premsa comarcal
Enfront d'aquesta premsa estatal i provincial hegemònica sobreviu la petita premsa local i comarcal. Aquesta premsa comarcal es caracteritza pel minifundisme empresarial, cosa que la fa efímera, fluctuant i precària. De 1976 ençà, sols perduren en el temps els diaris dels grans grups de comunicació. En canvi, dels periòdics dels municipis petits i mitjans, han anat tancant-ne uns i obrint-ne d'altres. Des de la Transició fins l'actualitat, per tot arreu del País Valencià han tancat desenes de periòdics locals, morts per la llei del mercat.

Tanmateix, aquest buit sempre és ocupat per noves capçaleres. Hi ha un mercat que van prenent per etapes successives empreses diferents. Allò més important no és el temps de duració d'un periòdic, sinó que hi haja continuïtat en el temps, és a dir, que un municipi aconseguisca al llarg de la seua història mantindre una cobertura continua de premsa local o comarcal.

En l'actualitat, malgrat la crisi econòmica, pràcticament totes les capitals de comarca, així com els municipis de més de 15.000 habitants, mantenen un o dos periòdics de difusió local o comarcal, majoritàriament gratuïts. Entre els més emblemàtics, destaquen els comarcals *La Ciutat de Xàtiva*, *L'Informador* de la Costera, *Gente de la Safor*, *La Veu de la Valldigna*, *El Económico* i *La Gasetta* del Camp de Morvedre, *Crònica Local* i *El Cresol* de l'Horta, *Marina Alta*, *Red Comarcal* i *Tu comarca.com* de la Foia de Bunyol, *La Vega.es* del Baix Segura, *Notícies* de la comarcal dels Ports, *7 Dies Benicarló* i *Crònica de Vinaròs* Maestrat, *El*

510 986
25

Crónica LOCAL

SEMANARIO INDEPENDIENTE LOCAL DE LA COMUNIDAD VALENCIANA

14 de Abril del 2010 - 12 páginas - 1,12 Euros

Una mujer abandona sus hijos para irse a vivir a California...
El Ayuntamiento de Sagunto...
El Ayuntamiento de Sagunto...

gusto a desembolsar por las familias varía de un municipio a otro ya que, la ayuda de Generalitat, algunos pueden atacar la de su ayuntamiento

La vuelta al cole cuesta de 100 a 900 euros por hijo

Las familias de Sagunto optan a menudo en las matas de todos los colegios de la zona, lo que significa un esfuerzo extra para las familias. Esta 'vuelta' se hace más llevadera con las ayudas que ofrece el ayuntamiento y Generalitat.

BRANDEJO
El ayuntamiento de Brandejo aprueba el proyecto definitivo de un barrio que contará con 6.000 viviendas.

BOCACERET
Polémica sobre la salida del abridor y los conceptos del PP de Bocanovet.

Programa de Garantía Social
MAYORÍA SOCIALISTA. Más información en pag. 1

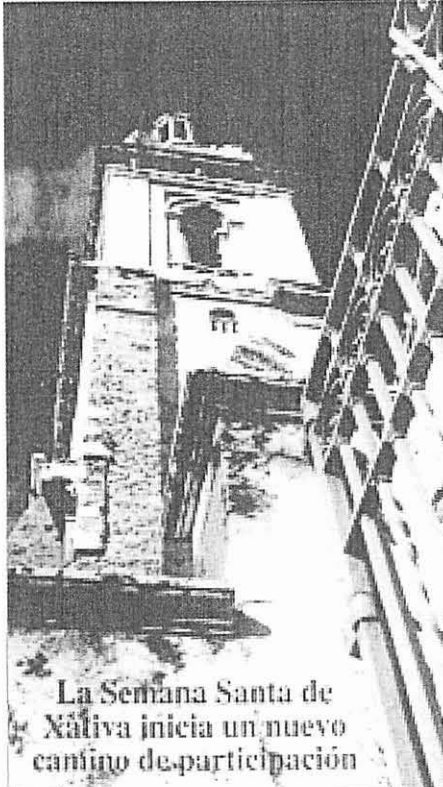
¿QUIERES GANAR 1.000€ más al mes?
ALBAL
NO TE QUEDES ATRÁS. TRABAJA CON NOSOTROS
NO LO PIENSES MÁS. Teléfono al 96 184 14 85

Crónica Local

LA CIUTAT de Xàtiva

N.º 30 - Abril 2010

208 pàgs. / 1,12 Euros

La Semana Santa de Xàtiva inicia un nuevo camino de participación

Colegio Jacinto Castañeda: 25 años de enseñanza en «La Bola»

Primera Feria de ONGs o como conseguir una sociedad más justa y solidaria

La Ciutat de Xàtiva

Set de la Plana i el Maestrat i *L'Expressió de la Ribera*, entre altres. Emperò, la premsa local i comarcal ofereix un model territorial comunicatiu descentralitzat, no provincial, i malgrat la seua precarietat, resisteix a la competència de les edicions comarcals dels grans diaris.

Creixement dels gratuïts

Altra tendència important ha estat l'expansió de la premsa gratuïta. És un fenomen mundial que al País Valencià comença donar-se amb força a partir de 2000, tot i que València comptava des de 1992 amb el *Mini Diario*, una publicació gratuïta pionera a Europa que va tancar en 2008. Els gratuïts que es difonen en les grans ciutats valencianes (València, Alacant, Elx i Castelló) pertanyen a grans grups de comunicació. *Metro* i *20 Minutos* pertanyen a empreses multinacionals de Suècia, mentre que *Qué!* és de Vocento i *ADN* del grup Planeta. La fórmula funciona, ja que els gratuïts han fet augmentar les taxes de lectura de premsa, sobretot entre el públic més jove.

L'impacte ha estat tan fort que a Valèn-

cia, on ha fracassat un tercer diari de pagament, se n'han arribat a consolidar set, de gratuïts. Tan ha sigut el creixement que en 2007 els nou periòdics gratuïts de difusió al País Valencià controlats per l'OJD sumaven una tirada diària de 475.120 exemplars, enfront dels 353.311 exemplars de difusió que sumaven els 10 principals diaris, de pagament, d'informació general.

A més, també podem parlar d'un autèntic boom dels gratuïts en comarques. El nombre de periòdics gratuïts editats als pobles valencians durant 2000-2007 ha estat de 95, 86 dels quals s'escriuen en castellà, sis en valencià i tres en castellà i valencià.

Premsa en valencià i digital

Pel que fa a la premsa en valencià, aquesta és minoritària. La premsa en castellà és la que més ha crescut de 1984 ençà. Actualment no existeix cap diari en valencià, sols tenim 103 periòdics, de periodicitat diversa, amb una tirada d'eixida de més de 409.000 exemplars. De tots ells, els principals mitjans són *Saó*, *El Temps* i *El Punt*, a més de 18 periòdics comarcals

i 90 revistes especialitzades editades per les universitats i associacions culturals i educatives diverses. Hi ha una escassa demanda de la premsa en valencià, cosa que coincideix amb el migrat 8,9% de la població major de 15 anys llegeix aquest tipus de publicacions i en eixa llengua.

Finalment, el sector de la premsa digital és el que més ha crescut en la primera dècada del segle XXI. En 2010 s'editaven al País Valencià 305 diaris digitals, la majoria d'ells d'informació general i de continguts regionals, comarcals i locals. ■

* Francesc Martínez Sanchis. Universitat de València

* José Luis González i Montserrat Jurado. Universitat Miguel Hernández

* Hugo Doménech. Universitat Jaume I